

Učebné osnovy – všeobecná časť

Základná škola Árpina Vámbéryho s VJM, Hviezdoslavova ulica 2094/2
Dunajská Streda 92 901

Vzdelávacia oblasť	JAZYK A KOMUNIKÁCIA	
Predmet	Maďarský jazyk a literatúra	
Ročník	4.	
ČASOVÁ DOTÁCIA	týždenne: 5	ročne: 198

MAĎARSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

NA 1. STUPNI ZÁKLADNEJ ŠKOLY S VYUČOVACÍM JAZYKOM
MAĎARSKÝM

1 CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Učebný predmet maďarský jazyk a literatúra na 1. stupni základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikatívnej kompetencie žiakov v materinskom jazyku. V hierarchii vyučovacích predmetov má tento predmet centrálné postavenie. Má komplexný charakter, pretože zahŕňa jazykovú oblasť (jazykovú a slohovú zložku, písanie) a literárnu oblasť (čítanie a literárnu výchovu). Úspešné dosiahnutie cieľov vyučovacieho predmetu je základom úspešného vzdelávania, výchovy, poznávacích procesov, učenia sa a v neposlednom rade aj pri osvojovaní slovenského jazyka a ďalších cudzích jazykov. Sprostredkuje kultúru, kognitívne schopnosti a vzájomnú komunikáciu. Umožňuje rozvoj osobnosti, sebarealizáciu, socializáciu žiakov a ich začlenenie do spoločnosti.

Vzdelávací obsah maďarského jazyka a literatúry na 1. stupni základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským tvoria tri oblasti: **Jazyková komunikácia, Komunikácia a sloh, Čítanie a literatúra.**

V oblasti *Jazyková komunikácia* a *Komunikácia a sloh* žiaci nadobúdajú kompetencie (vedomosti, zručnosti a postoje) potrebné k osvojovaniu si spisovnej podoby maďarského jazyka. Jednou z hlavných úloh vyučovania materinského jazyka je rozvíjanie jazykovej kompetencie žiakov z materinského jazyka tak, aby žiaci veku primerane ovládali schopnosť ústnej a písomnej komunikácie. Jazyková výchova vedie žiakov k presnému a logickému mysleniu. Vyučovanie gramatického učiva slúži jednak k vytvoreniu systémovosti gramatiky u žiakov, jednak k poznaniu štyroch princípov maďarského pravopisu: fonematického, morfematického, etymologického a princípu zjednodušenia. V rámci písania si žiaci majú osvojiť techniku písania, vytvoriť elementárne základy zručnosti písomného prejavu. V rámci slohovej výchovy a komunikácie sa žiaci učia vnímať a chápať rozličné jazykové informácie, kultivovane písať, rozprávať a na základe prečítaného alebo počutého textu samostatne sa rozhodovať. Majú spoznať a osvojiť si elementárne základy techniky aktívneho počúvania a osvojiť si techniku reči; poznať, používať komunikáciu. Ústne a písomné vyjadrovacie schopnosti žiakov sa majú formovať na základe spisovného štandardu s dôrazom aj na spontánne prejavy.

V oblasti *Čítanie a literatúra* si žiaci majú osvojiť techniku čítania (hlasné a tiché čítanie), verejnú prezentáciu textu a elementárne základy čítania s porozumením. Vyučovanie čítania sa zakladá na reči a začína sa rozvíjaním auditívneho vnímania. Prostredníctvom čítania žiaci poznávajú prostriedky čítania, všeobecné pojmy, základné literárne druhy a žánre, učia sa vnímať ich špecifické znaky, chápať autorove umelecké zámery a formulovať vlastné názory o prečítanom diele. Ďalej poznávajú elementárne základy štylizácie textu, štruktúry diela a metriky. Získavajú základné kompetencie rozlišovať fiktívny príbeh od skutočného. Postupne nadobúdajú pamäťové, klasifikačné, aplikačné, analytické, interpretačné, tvorivé a informačné zručnosti. Žiaci nadobúdajú poznatky, ktoré pozitívne ovplyvňujú ich postoje, životnú hodnotovú orientáciu, empatiu, prosociálne správanie, obohacujú ich duchovne a nadobúdajú etické a estetické kompetencie.

2 ŠTRUKTÚRA OBSAHU

I. JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

- písanie
- zvuková rovina jazyka a pravopis
- významová/lexikálna rovina
- tvarová/morfologická rovina
- skladobná /syntaktická rovina

II. KOMUNIKÁCIA A SLOH

- sloh, komunikácia
- ústny a písomný prejav

III. ČÍTANIE A LITERATÚRA

- čítanie textu – technika čítania, základy čítania s porozumením, reprodukcia prečítaného textu, verejná prezentácia textu
- všeobecné pojmy
- základné literárne žánre
- štylizácia textu
- štruktúra diela
- metrika
- poznanie významných predstaviteľov tvorby pre deti a mládež

3 CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Vyučovanie maďarského jazyka ako materinského jazyka na 1. stupni základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským sa vyznačuje vybudovaním elementárnych základov. Žiaci sa vzdelávajú a získavajú základné vedomosti prostredníctvom materinského jazyka, preto rozvíjanie spôsobilostí z maďarského jazyka sa prelína celým výchovno-vzdelávacím procesom primárneho vzdelávania.

Rozvíjanie spôsobilostí sa vyznačuje dvomi hlavnými cieľmi:

Položiť základy

- kultúry materinského jazyka,
- literárnej gramotnosti.

V rámci toho ďalšími čiastkovými cieľmi sú:

- rozvíjať elementárne schopnosti zručnosti a návyky žiakov,
- vytvárať elementárne vedomosti,
- vychovávať úcte k materinskému jazyku,
- položiť základy komunikačných zručností žiakov,
- zvládnuť základy pravopisnej a výslovnostnej normy,
- rozvíjať vyjadrovacie schopnosti žiakov,
- dosiahnuť pozitívny postoj žiakov k čítaniu, k literatúre,
- osvojiť si základy spisovnej podoby materinského jazyka,
- od spontánneho používania pokračovať k uvedenému osvojovaniu si materinského jazyka,
- uvedomovať si špecifiká dvojazyčného prostredia a dvojazyčnosti žiakov.

Jednou z hlavných úloh vyučovania materinského jazyka je rozvíjanie jazykovej kompetencie žiakov z materinského jazyka tak, aby žiaci veku primerane ovládali schopnosť ústnej a písomnej komunikácie, čo v značnej miere ovplyvní aj úspešné osvojovanie si slovenského jazyka ako štátneho jazyka, príp. osvojovanie ďalších cudzích jazykov u žiakov maďarskej národnosti. Jazyková kompetencia: adekvátna interpretácia komunikatívnej situácie, schopnosť porozumenia v súlade s porozumením, aktívna účasť v komunikatívnych procesoch.

Ďalšou dôležitou úlohou je prostredníctvom učebného predmetu vybudovať u žiakov nasledujúce postoje:

- Mať pozitívny vzťah k materinskému jazyku.
- Mať odvahu sa vyjadriť, prejavíť.
- Sebavedome hovoriť na verejnosti, mať radosť z komunikácie.
- Smelo sa zapájať do rozhovorov, klásť otázky.
- Smelšie obhajovať, argumentovať vlastný názor.
- Smelšie poskytovať spätnú väzbu.
- Snažiť sa aktívnejšie počúvať.
- Dokázať kriticky sa prejavíť.
- Okrem spisovného vyjadrovania dbať aj na estetickú kvalitu.
- Mať pozitívny vzťah k literatúre, k čítaniu.
- Prostredníctvom literatúry vnímať svet v ktorom žije.
- Vybudovať si vlastný hodnotový systém, etické a estetické cítenie
- Zvládnuť základy modernej techniky, ich pomocou dosiahnuť pozitívny vzťah k písaniu, čítaniu a literatúre.

4 KĹÚČOVÉ KOMPETENCIE

1. Komunikácia v materinskom jazyku

- vedieť veku primerane vyjadrovať a tlmočiť svoje myšlienky, pocity a názory ústnou a písomnou formou
- vedieť interaktívne a kreatívne reagovať primeraným spôsobom v rôznych spoločenských a kultúrnych súvislostiach
- vedieť klásť otázky a dokázať správne odpovedať
- rozvíjať slovnú zásobu, vedieť správne používať gramatické javy a jazykové funkcie
- rozlišovať spisovné a nespisovné výrazy, texty
- vedieť vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie a vedieť primeraným spôsobom argumentovať

- správať sa empaticky a používať jazyk pozitívnym a sociálne zodpovedným spôsobom
- 2. Komunikácia v cudzích jazykoch**
 - komunikačné zručnosti nadobudnuté v cudzích jazykoch vedieť využiť v materinskom jazyku/ vo vyučovacích jazykoch
 - uvedomovať si kultúrne rozmanitosti so zameraním na medzikultúrnu komunikáciu
- 3. Matematická gramotnosť a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií**
 - matematické myslenie používať v logických gramatických operáciách
 - vedieť napísať, prečítať a používať arabské a rímske číslice
 - vedieť používať matematické modely myslenia (logické a priestorové myslenie), - vzorce, grafy, tabuľky a pod. vo vyučovacích jazykoch
- 4. Kompetencia v oblasti informačnej a komunikačnej technológie**
 - vedieť vyhľadávať, zhromažďovať a spracovávať informácie
 - vedieť sa písomne dorozumieť prostredníctvom IKT
 - vedieť veku primerane používať jazykové príručky a slovníky a korigovať podľa nich vlastné texty
 - vedieť sa orientovať v školskej a verejnej knižnici
- 5. Učiť sa učiť**
 - vedieť si efektívne zorganizovať vlastné učenie sa
 - vedieť spracovávať a prispôbovať nové vedomosti a zručnosti z oblasti vyučovacích jazykov
 - vedieť vedomosti nadobudnuté v škole a životné skúsenosti uplatňovať v rôznych spoločenských a kultúrnych súvislostiach
- 6. Sociálne a občianske kompetencie**
 - vedieť veku primerane porozumieť viackultúrnym a sociálno-ekonomickým rozmerom európskych spoločností a spôsobu, akým je národná kultúrna identita prepojená s európskou identitou
- 7. Podnikateľské kompetencie**
 - vedieť individuálne aj v tímoch prezentovať svoju prácu (plánovať, organizovať, riadiť, analyzovať, komunikovať, oznamovať, hodnotiť a zaznamenávať)
- 8. Kultúrne kompetencie**
 - vedieť kreatívne vyjadrovať myšlienky, skúsenosti a emócie prostredníctvom umenia, literatúry a médií
 - vedieť využiť vedomosti o literatúre a kultúre národného a kultúrneho dedičstva v rôznych spoločenských a kultúrnych súvislostiach
 - vedieť využiť základné vedomosti o významných kultúrnych dielach vrátane súčasnej ľudovej kultúry
 - vedieť chápať kultúrnu a jazykovú rozmanitosť v Európe a iných oblastiach sveta, mať potrebu chrániť ju a chápať význam estetických faktorov v každodennom živote
 - vedieť oceniť, vyjadriť úctu k umeleckým dielam svojho národa, i k dielam iných národností v danej krajine a celej Európe
 - mať pozitívny postoj, kreativitu a snahu o kultiváciu estetických schopností formou umeleckého vyjadrovania vlastných pocitov a myšlienok a prostredníctvom zapájania sa do kultúrneho života
 - vedieť pochopiť vlastnú kultúru a zmysel pre identitu ako základ otvoreného postoja vo vzťahu k rozmanitosti kultúrneho vyjadrovania a jeho rešpektovania

5 PREDMETOVÉ KOMPETENCIE

Receptívne komunikatívne zručnosti

Počúvanie – spoznať a osvojiť si elementárne základy techniky aktívneho počúvania.

Čítanie – osvojiť si techniku čítania (hlasné a tiché čítanie), vytvoriť elementárne základy čítania s porozumením.

Produktívne komunikatívne zručnosti

Rozprávanie – osvojiť si techniku reči; poznať, používať komunikáciu.

Písanie – osvojiť si techniku písania, vytvoriť elementárne základy zručnosti písomného prejavu a pravopisu.

Poznávacie a rečové kompetencie

Motorické zručnosti

1. Samostatne písať jednoduché texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma (písané alebo tlačené písmo).
2. Prečítať, podľa predlohy odpísať alebo podľa diktovania napísať a prečítať arabské číslice v súvislosti s učivom v matematike.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
2. Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov.
3. Reprodukovať umelecký aj vecný text (doslovne, podrobne, stručne).
- 4.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
2. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.
3. Pri písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu.

Analytické zručnosti

1. Uskutočniť jazykovú analýzu textu, vyhľadávať jazykové javy, vyhodnocovať ich a postupne zatriedťovať.

Tvorivé zručnosti

1. Tvoríť vlastný text.
2. Ústne prezentovať vlastný text.
3. Napísať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh).
4. Porozprávať príbeh na danú tému (podľa názvu, obrázkov atď.) s použitím priamej reči.
5. Dokončiť rozprávanie alebo neukončené prozaické dielo.
6. Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text.

Informačné zručnosti

1. Používať jazykové príručky a slovníky, korigovať podľa nich vlastné texty.

Komunikačné zručnosti

1. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu.
2. Vyjadrovať sa neverbálne a chápať neverbálnu komunikáciu.
3. Verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor.

Poznávacie a čitateľské kompetencie

Technika čítania a verejná prezentácia textu

1. Na základe predchádzajúcej prípravy správne, plynule a s porozumením čítať nahlas aj potichu po príprave texty, ktorých obsah, štýl a jazyk sú primerané skúsenostiam žiaka.
2. Pri hlasnom čítaní dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť.
3. Výrazne čítať kratšie úryvky z literatúry pre deti a mládež.
4. Výrazne recitovať básne, úryvky z prózy.
5. Pri čítaní dramatických textov výrazne reprodukovať priamu reč.

Pamäťové klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť.
2. Vysvetliť podstatu osvojených javov a vzťahov medzi nimi.

Analytické a interpretačné činnosti

1. Zostaviť osnovu prečítaného textu.
2. Určiť hlavnú myšlienku prečítaného textu.
3. Prerozprávať obsah prečítaného textu.
4. Vyjadriť svoje pocity a zážitky z prečítaného textu.
5. Vyhľadávať, identifikovať v literárnych textoch hlavné a vedľajšie postavy, literárne a jazykové prostriedky, vybrané pojmy a výrazy.
6. Pri jednoduchom rozbere literárnych textov používať literárne pojmy.
7. Jednoducho hodnotiť postavy primeraného literárneho diela, určiť ich vzájomný vzťah.
8. Odlišovať prozaické a básnické texty.
9. Odlišovať umelecké a vecné texty.

Tvorivé zručnosti

1. Zreprodukovať, dramatizovať časť rozprávky, poviedky alebo povesti.
2. Na základe vlastnej fantázie dokončiť začatý príbeh formou rozprávania, dramatizácie a ilustrácie.
3. Napísať krátky prozaický útvar.
4. Tvoriť jednoduché rýmy.
5. Inscenovať kratší dramatický text.

Informačné zručnosti

1. Orientovať sa v školskej a verejnej knižnici.
2. Budovať si vlastnú knižnicu.

4.ročník

1. Jazyková komunikácia

Zvuková rovina jazyka a pravopis

- melódia vety: oznamovacia, opytovacia rozkazovacia, želacia, zvolacia
- rozdeľovanie predponových slov

Významová rovina jazyka

- odvodené slová
- slovotvorný základ; slovotvorné predpony, prípony, tvarotvorné prípony, tvarové prípony
- preberanie slov z cudzích jazykov
- synonymá
- antonymá
- ustálené slovné spojenia
- príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie
- slovníky: pravopisný, synonymický, frazeologický

Tvarová rovina jazyka

- podstatné mená – konkrétne/abstraktné
- prídavné mená, stupňovanie
- zámená: osobné, privlastňovacie
- číslovky - základné/radové
- slovesá: časovanie – minulý čas, budúci čas; osoba (1.2.3.), číslo (jednotné, množné), čas (prítomný, minulý, budúci)
- slovesná predpona

Skladobná rovina jazyka

- jednoduchá veta – holá, rozvitá

2. Komunikácia a sloh

- jednoduché rozprávanie – časová postupnosť v rozprávaní
- opis – ústne/písomne: pracovného postupu
- súkromný list – písomne
- umelecký a vecný text
- názor, diskusia, argument
- oznam, správa, pozvánka, plagát, vizitka
- kľúčové slová, koncept
- reprodukcia ústna
- cielený rozhovor
- inzerát, reklama

3. Čítanie a literatúra

Všeobecné pojmy

- umelecká literatúra
- literatúra pre deti

Literárne žánre

- príslovie, porekadlo, pranostika
- rozprávka – ľudová/autorská
- povesť
- komiks

Štylizácia textu

- prirovnanie
- personifikácia/zosobnenie

Metrika

- rytmus

7 VÝSTUPNÝ VZDELÁVACÍ ŠTANDARD Z MAĎARSKÉHO JAZYKA A LITERATÚRY

pre 1. stupeň základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským

7. 1 Obsahový štandard

I. JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Písanie
samohlásky spoluhlásky arabské číslice

Zvuková rovina jazyka a pravopis
abeceda písmená: malé, veľké, písané, tlačené delenie hlások: samohlásky, spoluhlásky / krátke, dlhé hlásky, slabiky, slová dĺžne, dve bodky, dva dlžne bodka, otáznik, výkričník, čiarka, zátvorka, dvojbodka, bodkočiarka, úvodzovky priama reč, uvádzacia veta výslovnosť melódia vety: oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia pravopis hlások: j – ly spodobovanie rozdeľovanie slov

Významová/lexikálna rovina
slovotvorný základ; slovotvorné predpony, prípony, tvarotvorné prípony, tvarové prípony odvođené slová preberanie slov z cudzích jazykov synonymá antonymá ustálené slovné spojenia príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie slovníky: pravopisný, synonymický, frazeologický

Tvarová/morfologická rovina

podstatné mená: všeobecné, vlastné, konkrétne abstraktné, jednotné číslo, množné číslo
slovesá: osoba 1. 2. 3.; číslo – jednotné číslo, množné číslo
čas – prítomný, minulý, budúci čas
časovanie: prítomný čas, minulý čas, budúci čas
slovesná predpona
určitý a neurčitý gramatický člen
prídavné mená: stupňovanie
zámená: osobné, privlastňovacie
číslovky: základné, radové
príslovky

Syntaktická/skladobná rovina

jednoduchá veta: holá, rozvitá
vety podľa obsahu: oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, želacia, zvolacia
slovosled

II. KOMUNIKÁCIA A SLOH

Sloh, ústny a písomný prejav, komunikácia

pozdrav, oslovenie, predstavenie sa
privítanie, rozlúčenie
prosba/želanie, poďakovanie
ospravedlnenie –ústne
ospravedlnenie s vysvetlením
vyjadriť súhlas/nesúhlas
blahoželanie – ústne/písomne
adresa, pohľadnica, súkromný list – písomne
tvorba otázok (žiadosť o informáciu)
rozhovor
začiatok a koniec telefonického rozhovoru
osnova, nápis, nadpis, odsek
jednoduché rozprávanie –ústne/písomne: úvod, jadro, záver;
časová postupnosť v rozprávaní
rozprávanie s prvkami opisu – ústne/písomne
opis – ústne/písomne: predmetu, obrázku/ilustrácie, osoby, pracovného postupu
umelecký, vecný text
názor, diskusia, argument
krátke správy: SMS, e-mail
oznam, správa, pozvánka, plagát, vizitka
kľúčové slová, konspekt, poznámky, koncept
obsah
reprodukcia ústna
cieľený rozhovor (interview)
inzerát, reklama

III. ČÍTANIE A LITERATÚRA

Všeobecné pojmy

ilustrácia

autor: spisovateľ, básnik čitateľ/divák kniha, časopis, noviny knížnica text hlavná myšlienka bábkové divadlo/bábka umelecká literatúra poézia, próza divadelná hra literatúra pre deti, náučná/odborná literatúra televízia, rozhlas, film Literárne žánre
vyčítanka, riekanka, hádanka báseň, rozprávka ľudová pieseň, detské ľudové hry príslovie, porekadlo, pranostika bájka rozprávka: ľudová, autorská povešť: ľudová, autorská komiks

Štylizácia textu
zrobenina prirovnanie personifikácia/zosobnenie dialóg

Štruktúra diela
nadpis verš strofa odsek kapitola literárna postava: hlavná postava, vedľajšia postava dej

Metrika
rým rytmus

7. 2 Výkonový štandard

I. JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová a skladobná rovina jazyka a pravopis

Odlišovať hlásku od písmena.
Správne vymenovať maďarskú abecedu.
Správne rozdeľovať hlásky na samohlásky a spoluhlásky.
Správne rozlíšiť, vyslovovať a písať krátke a dlhé samohlásky a spoluhlásky.
Správne rozlíšiť a písať hlásky „j“, „ly“ – dvojaké značenie, uplatnenie etymologického princípu maďarského pravopisu.
Rozdeliť slová na konci riadka.
Správne písať veľké začiatkové písmená u vlastných podstatných mien. Správne písať a intonovať oznamovacie, opytovacie a rozkazovacie vety.
Správne graficky vyznačiť priamu reč.
Poznať spisovné a nespisovné slová, vedieť ich rozlíšiť v texte.
Poznať slová s citovým zafarbením a bez citového zafarbenia, vedieť ich navzájom zamieňať.
Správne určovať gramatické kategórie podstatných mien a prídavných mien.
Formálne rozoznať zámená v texte.
V texte rozoznávať základné a radové číslovky.
Určovať kategóriu slovies: osobu, číslo, čas.
Vedieť tvoriť prítomný a minulý čas slovies.
Časovať sloveso v čase prítomnom, minulom a budúcom čase.
Vytvoriť holú a rozvitú vetu, dokázať zmeniť holú vetu na rozvitú a naopak.
V texte vedieť správne zoradiť vety so zameraním na významovú stránku textu.
Rozoznávať vety podľa obsahu, vedieť ich tvoriť a použiť v súvislom písomnom prejave.
Vedieť správne používať písmená na začiatku vety.
Rozlišovať druhy slov.
Disponovať vhodným výberom slovnej zásoby pre 1. stupeň.
Písať jednoduché vety s použitím správnej interpunkcie.
Za pomoci učiteľa vedieť opraviť svoju prácu.
Rozoznávať a používať niekoľko typov viet (oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia).
Správne používať pravidlá maďarského pravopisu primerané pre 1. stupeň ZŠ.
Vedieť sa orientovať v pravopisnom slovníku.
Prekonávať prekážky v porozumení textu, vedieť sa opätovne vrátiť k vete alebo časti textu, ktorej žiak nerozumie. Aj na hodinách gramatiky sa učiť čítať text s porozumením.

Písanie

Podľa požiadaviek na písmo (normy) a podľa predlohy správne písať tvary malých a veľkých písmen písanej abecedy.
Podľa požiadaviek na písmo (normy) a podľa predlohy správne písať, tvary arabských číslíc.
Správne, čitateľne, úhladne a primerane rýchlo odpísať jednoduchý písaný text.
Správne, čitateľne, úhladne a primerane rýchlo prepísať jednoduchý tlačенý text na písaný.
Správne, čitateľne, úhladne a primerane rýchlo napísať jednoduchý text.
Správne, čitateľne, úhladne napísať podľa diktovania jednoduchý text.
Písať vlastné mená osôb, zvierat, miest a dedín s veľkým začiatkovým písmenom.
Správne prečítať a prepísať všetky malé a veľké písmená abecedy podľa požiadaviek na písanie.

Úhľadne a čitateľne na základe diktovania napísať krátke slová, číslice a jednoduché vety, texty.

Bezchybne vymenovať a napísať maďarskú abecedu.

Samostatne písať jednoduché texty s dôrazom na dodržiavanie základných parametrov písma (písané alebo tlačené písmo).

Samostatne prečítať, podľa predlohy odpísať alebo na základe diktovania napísať a prečítať arabské číslice v súvislosti s matematickým učivom.

Samostatne napísať adresu a dátum.

Vyhľadávať a písať slová v abecednom poradí.

Vedieť utvoriť priestor medzi slovami.

Orientovať sa v pravopisnom slovníku.

Postoje

Mať pozitívny vzťah k materinskému jazyku.

Nebáť sa písomne vyjadriť svoj vlastný názor na konkrétnu vec.

Dbáť na estetickú kvalitu písma.

Mať pozitívny vzťah k písomníctvu a písomnostiam (knihy, časopisy...)

II. KOMUNIKÁCIA A SLOH

Vyjadrovať sa zrozumiteľne a jazykovo správne.

Rešpektovať základné komunikačné pravidlá.

Vedieť sa zapojiť do rozhovoru.

Porozumieť jednoduchým informáciám a podať ich ďalej.

Vedieť reagovať na otázky, inzeráty, ponuky atď.

Vedieť poskytnúť informácie o sebe, o svojich každodenných aktivitách.

Vedieť viesť telefónne rozhovory.

Porozprávať o svojich zážitkoch, túžbach, prianiach.

Vyjadriť svoje pocity a zážitky.

Opísať veci, predmety, činnosti.

Rozprávanie príbehu podľa názvu, obrázkov.

Tvoriť nadpis k príbehom, k textom a obrázkom.

Zostaviť osnovu.

Vyžiadať a podávať informácie (simulovanie situácií - pozdrav, oslovenie, predstavenie sa, rozlúčenie, prosba, želanie, poďakovanie, ospravedlnenie).

Napísať blahoželenie k meninám, narodeninám sviatkom.

Napísať pohľadnicu, krátky súkromný list.

Napísať krátky odkaz.

Napísať krátke správy – SMS, e-mail.

Napísať krátke oznamy, správy, poznámky.

Postoje

Mať odvahu sa vyjadriť.

Snažiť sa prispôbiť svoje vyjadrovanie sa (verbálne, neverbálne).

Smelšie poskytovať spätnú väzbu.

Snažiť sa aktívnejšie počúvať.

Sebavedome komunikovať, mať radosť z komunikácie.

III. ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Čítať s porozumením nahlas i potichu rôzne druhy primerane obťažných textov.

Zreprodukovat' čitateľský zážitok.

Výrazne (esteticky) čítať umelecké texty.

Čítať s prirodzenou intonáciou, so správnym slovným a vetným prízvukom, vety členiť podľa zmyslu.

Pri čítaní používať vhodnú silu, výšku a zafarbenie hlasu.

Pri čítaní a v hovorených prejavoch dodržiavať správne dýchanie, správnu artikuláciu a spisovnú výslovnosť.

Pri čítaní využívať rôzne druhy stratégií (informatívne čítanie, študijné čítanie, zážitkové čítanie atď.).

V ústnom a písomnom prejave používať vhodné jazykové prostriedky.

Vyjadriť v ústnych a písomných prejavoch svoje zážitky z prečítaného textu a z bežných životných situácií.

V texte vyhľadať kľúčové slová.

Odlišovať v texte podstatné a okrajové informácie.

Pri dramatizácii používať priamu reč.

Zostaviť osnovu z prečítaného textu.

Literárna výchova

Vnímať literárne texty počúvaním, výrazným hlasným čítaním, tichým čítaním rozprávať o prečítanom texte.

Zreprodukovat', dramatizovat' časť rozprávky, poviedky alebo povesti.

Zreprodukovat' dej so zachovaním časovej a príčinnej postupnosti a s obmenami.

Výrazne predniesť báseň a úryvok z prózy.

Zahrať bábkové divadlo, aktívne a tvorivo sa zúčastňovať na dramatizácii

Orientovať sa v deji rozprávok a povestí.

Dokončiť začatý príbeh rozprávaním, dramatizáciou, prípadne i ilustráciou.

Hodnotiť postavy literárneho diela a určiť ich vzájomný vzťah.

Hodnotiť ilustrácie v literárnych textoch.

Porovnávať literárne texty.

Určiť hlavnú myšlienku prečítaného diela.

Vnímať a vyjadriť rytmus básní.

Tvoriť jednoduché rýmy. Orientovať sa v knižnici.
--

Postoje

Mať odvalu sa prejavíť. Sebavedome hovoriť na verejnosti. Smelo sa zapájať do rozhovorov, klásť otázky. Smelšie obhajovať, argumentovať vlastný názor. Dokázať kriticky sa prejavíť. Okrem spisovného vyjadrovania dbať aj na estetickú kvalitu. Mať pozitívny vzťah k literatúre, k čítaniu. Prostredníctvom literatúry vnímať svet v ktorom žije. Vybudovať si vlastný hodnotový systém, etické a estetické cítenie.
--

Hodnotenie prospechu:

Na hodnotenie predmetu v školskom roku 2011/ 2012 vychádzame z Metodického pokynu č. 22/ 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Pracovné vyučovanie neklasifikujeme v 4. ročníku. Počas roka využívame formatívne priebežné hodnotenie a následné slovné hodnotenie uvedené v pokynoch.

(1) Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré

využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.